

ESPOON VANHUSNEUVOSTO - ESBO ÄLDRE RÅD
Vanhusneuvoston kokous 3/2017

Pöytäkirja

Aika: 1.3.2017 klo 12.30-16.00
Paikka: Valtuustotalo, TV-studio

Läsnä:

Puheenjohtaja

Olli Männikkö

Jäsenet

Antero Krekola

Heikki Konttinen

Matti Passinen

Marjaterthu Einiö

Börje Eklund

Lasse Hoffman

Irma Ruuskanen-Sere

Esko Meuronen

Riitta Lahikainen

Marja-Liisa Lahtinen

Leevi Väisänen

Brita Pawli

Helena Pyhälähti-Räisänen

Sihteeri

Maria Rysti

Muut:

Matti Lyytikäinen

Sanna Svahn (asiat 1-6)

Leena Westerlund (asiat 1-7)

Maarit Lind (asia 8)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.33.

2. Kokouksen osanottajat, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin osallistujat sekä kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3. Työjärjestyksen hyväksyminen

Hyväksyttiin työjärjestys lisäyksillä (kohta 8 ja kohta muut asiat).

4. Pöytäkirjantarkastajan valinta

Valittiin pöytäkirjantarkastajaksi puheenjohtajan lisäksi Marjaterttu Einiö.

5. Terveyspalvelujen esittely

Terveyspalvelujen johtaja Sanna Svahn esitteli terveyspalveluja. Terveyspalvelujen linjaukset lähtevät Espoo -strategiasta ja sosiaali- ja terveyspalvelujen Turvallisesti kotona -linjauksista. Espoossa on 11 terveysasemaa, joista pääterveysasemat ovat Leppävaara, Espoon keskus, Tapiola, Matinkylä-Olari ja Espoonlahti. Terveysasemien asiakaskunnat vaihtelevat ikärakenteeltaan. Kilon terveysasemalla työikäisten asiakkaiden osuus on suuri ja Tapiolan terveysaseman kohdalla puolestaan ikääntyneiden osuus on suurempi kuin muilla terveysasemilla.

Keskustelussa nousi Matinkylän terveysaseman tilanne ja, miksei Tapiolassa ole kuvantamispalveluja. Kysyttiin myös saadaanko Kauklahteen terveysasema. Tällä hetkellä suunnitelmia on vain Matinkylän terveysaseman osalta. Tulevassa Sote -uudistuksessa asiakkaalla on nykyistä suurempi valinnanvapaus. Sote -uudistuksessa Espoon terveyspalvelut haluaa olla Suomen paras terveyspalvelujen tuottaja. Sote -uudistus on suurin muutos terveyspalveluissa vuosikymmeniin Suomessa.

Terveysasemien toiminnassa seurataan lääkäreiden kolmatta vapaata vastaanottoaikaa (ns. T3 -aika), joka kuvaa parhaiten terveysasemien palvelujen saatavuutta. Kiireellisen ajan saa aina. Suomessa on todettu, että pieni joukko potilaita kuluttaa suuren osan terveysaseman resursseista. Tärkeää on tunnistaa nämä potilaat. Näiden potilaiden palveluja pitää kehittää, jotta he tulevat autetuiksi parhaalla mahdollisella tavalla ja toisaalta resursseja käytetään järkevästi.

Työikäisistä valtaosa käyttää työterveyshuollon palveluja, ja lapsiperheillä on myös vapaaehtoisia vakuutuksia, joten osa lapsipotilaista käyttää myös yksityisiä terveysasemapalveluja. Todettiin, että kuitenkin julkisilla varoilla tuetaan ainakin jonkin verran kaikkia terveyspalveluja.

Terveysasemilla varmistetaan suomen- ja ruotsinkieliset palvelut sekä järjestetään

tulkkausta muunkielisten potilaiden palveluissa.

Keskustelussa nousi, ettei Kanta -palvelu ole helppokäyttöinen. Ohjelman teksti on pientä ja vaikeasti hahmotettavaa. Samoin Iso Omenan terveysaseman automaatti-ilmoittautuminen on koettu hankalaksi. Potilaan on vaikea saada automaatin lukusäde osumaan Kela -kortin viivakoodiin. Potilaiden on ollut vaikea saada printtinä sähköisiä laboratoriovastauksiaan. Ikääntyneet henkilöt eivät välttämättä hanki itselleen atk-välineitä tai opettele niiden käyttöä. Sanna Svahn toimittaa esityksensä sihteerille, joka liittää tiedoksi esityksen vanhusneuvostolle.

Päätös: Merkittiin esitys tiedoksi.

6. Vapaaehtoistoiminta

Palvelupäällikkö Leena Westerlund seniorineuvonta- ja palveluohjausyksikkö Nestorista esitteli ikääntyneiden vapaaehtoistoimintaa ja sen kehittämistä Espoossa. Vapaaehtoistoiminta on laaja käsite. Espoon ikääntymispoliittisissa ohjelmissa on jo vuodesta 2009 lähtien ollut linjauksia vapaaehtoistoinnasta. Ennakoivien palvelujen kehittäminen on vahvistunut Nestorin käynnistymisen myötä. Yhteistyö senioreiden ja muiden toimijoiden kanssa on edistynyt. Sote -uudistuksen jälkeenkin suuri osa ennakoivien palvelujen toiminnoista jää kuntaan. Tuleva yhteistyömalli kunnan ja maakunnan kesken on vielä avoin. Jaettiin vapaaehtoistoinnin esite ja Nestorin esite. Vapaaehtoistoiminta edistää myös vapaaehtoistojen hyvinvointia. Vapaaehtoistoimintaa toteutetaan muun muassa kodeissa, hoivakodeissa, järjestöissä ja sairaaloissa. Vapaaehtoiset eivät tee hoidollisia tehtäviä. Keskustelussa nousi esiin, miksei vapaaehtoistojen voi jakaa ylijäämäruokaa tai matkakorvauksia. Koulutetuille kokemusasiantuntijoille on maksettu kuittia vastaan matkakorvauksia esimerkiksi seurakuntayhtymässä. Espoon kaupungin vapaaehtoiset on vakuutettu tapaturma- ja vastuuvakuutuksella kotoa toimipaikalle, toimipaikalla ja kotimatalla. Tapaturmavakuutus korvaa hoidon julkisessa terveydenhuollossa. Vapaaehtoistojen kanssa tehdään sopimukset ja heidät rekisteröidään. Vapaaehtoisille järjestetään koulutuksia ja kiitokseksi muun muassa retkiä ja juhlia. Järjestöjen ikäihmiset ovat iso vapaaehtoistoinnin voimavara. Järjestöissä tehdään tärkeää vapaaehtoistoimintaa. Espoon vapaaehtoisverkostossa on noin 106 jäsenjärjestöä. Espoon vapaaehtoisverkoston internet -sivut ovat osoitteessa <http://www.espoonvapaaehtoisverkosto.fi/> myös kaupungin seniori -sivustolta pääsee

vapaaehtoisverkoston sivuille. Todettiin, että seniori -sivustolta puuttuu vanhusneuvoston sivut. Sieltä pitäisi löytyä myös vanhusneuvoston pöytäkirjat. Ne voivat löytyä kahdesta paikasta. Eläkeläisjärjestöjen tietojen ajantasaisena pitämiseksi voivat järjestöt ilmoittaa seniorineuvontaan muutokset tiedoissaan.

Verkoston internet -sivuilla on tarjolla erilaisia koulutuksia vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneille. Leena Westerlund toimittaa esityksensä sihteerille jaettavaksi vanhusneuvostolle.

Päätös: Merkittiin esitys tiedoksi.

7. Vanhusten palvelujen ajankohtaiset asiat

Vanhusten palvelujen johtaja Matti Lyytikäinen kertoi ajankohtaisista asioista. Ensimmäiset potilaat ovat päässeet Espoon uuteen sairaalaan. Tänään on otettu vastaan ensimmäiset hammashoitolan asiakkaat. Nykyisen sairaalan eri yksiköistä potilaat siirtyvät ensi viikolla uuteen sairaalaan. Käyttöönottoa varten on perustettu päivystystoiminta tietotekniikan ja muiden järjestelmien osalta, jotta voidaan reagoida välittömästi poikkeamiin. Sairaalan R-kioski on avautunut. Seniorineuvonta Nestori muuttaa myös Espoon uuteen sairaalaan. Sairaalahankkeessa on ollut jo parin vuoden aikana käynnissä kehittämisprojekteja. Esimerkiksi toiminnan kehittämisprojektissa on jo vanhoissa tiloissa kokeiltu ja kehitetty kuntouttavaa toimintaa. Uutta henkilöstöä tulee lähinnä vain Kirkkonummen ja Kauniaisten perusterveydenhuollosta, kun sieltä lakkautetaan sairaalatoimintaa ja näiden kuntien perusterveydenhuollon sairaalatoiminta siirtyy Espoon uuteen sairaalaan. Saattohoitoyksikköön on lisätty henkilöstöä aiemmin ja muutamia lääkäriavustajia on perustettu. Pääosin lisäresurssitarve on järjestetty toiminnan kehittämisellä. Esimerkiksi hoitajat eivät täyty liinavaatekaappeja, vaan kaappien varustelu hoidetaan keskitetysti. Kotisairaanhoidon ei siirry alueilta, mutta kotisairaala siirtyy uuteen sairaalaan. Matinkylä - Olarin alueella kokeillaan lyhyt- ja pitempiaikaisen kotihoidon erottamista, jotta entistä useammin asiakkaan luona kävisivät tutut hoitajat.

Uuteen Leppävaaran elä ja asu -seniorikeskukseen asukkaita siirtyy maaliskuun lopulla ja huhtikuun alussa. Vanhusneuvostolle on varattu tutustumiskierros 16.5.2017 järjestötapaamisen yhteydessä. Viherlaakson palvelukeskuksen toiminta päättyy, mutta näillä näkymin järjestöillä on mahdollisuus saada kokoontumistilaa entisestä palvelukeskuksesta. Paikalla ei ole kuitenkaan henkilökuntaa, vaan kyseessä on ns.

kylmäasema.

Tapiolan palvelukeskuksen muutto Länsikulmaan etenee suunnitelmien mukaan.

Toiminta alkaa, kuten oli suunniteltu, huhtikuun alussa. Viitoituksia on parannettu.

Liukuesteiden suosio on ollut myönteinen yllätys. Osin liukuesteet ovat loppuneet,

mutta lisäeriä on tulossa. Kaikki tilatut 3000 kpl liukuestettä jaetaan kevään aikana.

Ensi viikon senioritilaisuuksissa jaetaan kummassakin 300 - 400 kpl liukuesteitä.

Kysyttiin, onko tulossa vastaavaa liukuesteiden jakamista seuraavina vuosina. Tulevien

vuosien mahdollisista liukuesteiden jaosta ei ole vielä päätöksiä. Haukilahden

palvelukeskus on ns. kylmäasema eli siellä ei ole jokaisena arkipäivänä työntekijää

paikalla. Useat hakijat kertoivat, että heillä on jo kotona liukuesteet, mutta he hakevat

toisiin kenkiin liukuesteet.

Tutkimusten mukaan liukuesteitä enemmän hyötyä liukastumisen estämiseksi ja

vahinkojen välttämiseksi ovat tasapainoharjoitukset, kiinteät nastat kengissä ja

ravintolisät. Sisätiloissa irralliset liukuesteet saattavat olla liukkaat. Huonosti kävelevät

henkilöt saattavat kompastua liukuesteiden tarratessa kiinni maahan.

8. Vanhusten palvelujen laatu- ja potilasturvallisuusselvitys

Asiantuntija Maarit Lind esitteli Vanhusten palvelujen laatu- ja

potilasturvallisuusselvitystä. Maarit Lind toimittaa esityksen sihteerille, joka toimittaa

sen vanhusneuvostolle.

Päätös: Merkittiin esitys tiedoksi.

9. Keski-Suomen eläkeläisjärjestön neuvottelukunnan vierailu 5.6.2017, alustava tiedustelu

Keski-Suomen eläkejärjestöjen neuvottelukunta (n.15 h) retkeilee pääkaupunkiseudulla ma 5.6.2017 ja he haluaisivat tulla kuulemaan Espoon vanhusneuvostosta.

Päätös: otetaan vieraat vastaan ja tarjotaan kahvit heille. Olli Männikkö, Maria Rysti ja Marja-Liisa Lahtinen laativat ohjelman. Vanhusneuvostolle lähetetään kutsu 9.3 jälkeen, mikäli vierailu vahvistuu. Aikaa vierailulle varataan noin 2-3h.

10. Hanikan virkistystila

Edellisessä kokouksessa päätettiin, että sihteeri pyytää seuraavaan kokoukseen

Hanikan virkistystilan vuokrasopimuksesta kopion. Vuokrauspäällikkö Hannele

Söderblom viestitti, että vuokrasopimus on Tilapalvelut -liikelaitoksen ja yrittäjän välinen asia, eikä siitä voida toimittaa kopiota vanhusneuvoston kokoukseen. Hän on aiemmin toimittanut kaiken vuokrasopimuksessa olevan tiedon, mikä sopimuksessa koskee ko. tilojen käyttöä. Nämä tiedot käsiteltiin 1.2.2017 vanhusneuvoston kokouksessa.

Päätös: merkittiin vastaus tiedoksi.

11. Muut asiat

11.1. Suunnitelma Espoon ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tukemiseksi 2016-2021, ruotsinkielinen käännös

Brita Pawli kiitti käännöksestä, mutta oli pettynyt, että version kanteen oli tullut vanha teksti eikä teksti ”Låt livet pulsera som äldre”.

Päätös: merkittiin tiedoksi ja huomioidaan mahdollisessa seuraavassa painoksessa.

11.2 Pankin edustaja kertomaan ikääntyneiden asioinnista pankkiasioissa

Edellisessä kokouksessa esiin noussut huoli liittyy sellaisten ikääntyneiden pankkiasiointiin, joilla ei ole internet -yhteyttä tai osaamista käyttää tietotekniikkaa. Myös rekisteröityjen yhdistysten asiointi paikanpäällä joissakin pankeissa ei onnistu Espoossa.

Päätös: päätettiin kutsua Finanssialan keskusliitosta edustaja vanhusneuvoston kokoukseen.

12. Tiedoksi

12.1 Kutsu vanhusneuvostolle tulla tutustumaan Urkuyö & Aaria festivaalin ensi

kesän ohjelmistoon Hyvinvointikartano Kaisankotiin tiistaina 14.3. klo 14.00.

Ilmoittautuminen 10.3. mennessä: tapahtumat@kaisankoti.fi tai 09 887 191.

13. Seuraavien kokousten / tapahtumien ajankohdat

Huhtikuu 5.4.2017, Valtuustotalo, Sosiaalidemokraattien ryhmähuone

Toukokuu 16.5.2017, järjestötapaaminen, Leppävaaran elä ja asu -seniorikeskus

14. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.00.

Olli Männikkö
puheenjohtaja

Maria Rysti
sihteeri

pöytäkirjantarkastaja
Marjaterstu Einiö